

ЕТНОЛОГИЈА СРБА У МАЂАРСКОЈ: СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ

БУДИМПЕШТА - БЕОГРАД, 2013

ЕТНОЛОГИЈА СРБА У МАЂАРСКОЈ:
СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Српски институт – Етнографски институт САНУ
Будимпешта – Београд
2013

SERBIAN INSTITUTE
Collection of Papers

INSTITUTE OF ETHNOGRAPHY SASA
Collection of Papers, Volume 29

**ETHNOLOGY OF SERBS IN HUNGARY:
SITUATION AND PERSPECTIVES**

Editors in chief

Pera Lastić

Dragana Radojičić

Editors

Pera Lastić

Mladena Prelić

Secretary

Zoltán Bada

The content of the publication was accepted at the meeting
of the Editorial Board of the Institute of Ethnography SASA,
April 23th 2013

BUDAPEST – BELGRADE 2013

СРПСКИ ИНСТИТУТ
Зборник радова

ЕТНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ САНУ
Зборник 29

ЕТНОЛОГИЈА СРБА У МАЂАРСКОЈ: СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Главни и одговорни уредници
Пера Ластих
Драгана Радојичић

Уредници
Пера Ластих
Младена Прелић

Извршни уредник
Золтан Бада

Садржај зборника бр. 29 усвојен је на седници
Редакције Етнографског института САНУ одржаној
23. априла 2013. године

БУДИМПЕШТА – БЕОГРАД 2013

ЕТНОЛОГИЈА СРБА У МАЂАРСКОЈ: СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Штампање зборника је помогао
Фонд Министарства за људске ресурсе Мађарске.

Уредници
Пера Ластих
Младена Прелић

Извршни уредник
Золтан Бада

Издавачи
Српски институт – Будимпешта
Етнографски институт САНУ – Београд

За издавача
Пера Ластих
Драгана Радојичић

Рецензенти
академик Војислав Становчић
др Гордана Благојевић

Превод (мађарски језик)
Золтан Бада
Пера Ластих

Превод (енглески језик)
Гордана Ристић

Лектор и коректор (српски језик)
Јасмина Станковић

Лектор и коректор (мађарски језик)
Ксенија Сушић-Марков

Компјутерски слог и штампа
Alfa Press Design Kft.

Тираж: 500

ISBN 978-963-08-8520-1
ISBN 978-86-7587-072-2

САДРЖАЈ

Предговор.....	7
Пера Ластих: <i>Етнoлoшкa истраживања Срба у Мађарској и Српски институт</i>	10
Марија Киш: <i>Пола века истраживања етнографије и етнологије Срба у Мађарској</i>	17
Душан Дрљача – Младена Прелић: <i>На добром путу: Етнологија Срба у Мађарској</i>	23
†Ђуро Шарошац: <i>Сећање на оснивање „Јужнословенског базичног музеја” у Мохачу и сакупљање етнографског материјала међу Србима у Мађарској (1965-1999)</i>	38
Ђуро Франковић: <i>Митска бића у веровањима Срба у Мађарској</i>	45
Боривој Рус – Пера Ластих: <i>Етнографска истраживања међу Србима у Десци</i>	49
Драгана Радојичић: <i>Етнографски институт САНУ и сарадња са Српским институтом – Будимпешта</i>	59
Младена Прелић: <i>Етнички идентитет Срба у Будимпешти и околини: истраживања Етнографског института САНУ</i>	65
Мирослава Лукић-Крстановић – Мирјана Павловић: <i>Срби у Батањи: Истраживања Етнографског института САНУ</i>	77
Милеса Стефановић-Бановић: <i>Етнoлoшкa истраживања на основу архивских извора Епархије будимске: значај и могућности</i>	85
Биљана Сикимић: <i>Преглед теренских истраживања Срба у Мађарској обављених у оквиру Балканолошког института САНУ, Београд (2001–2010)</i>	93
Јелена Јовановић: <i>Српска етномузикологија и музичка традиција Срба у Мађарској: стање и перспективе</i>	103
Коста Вуковић: <i>Основни приступ и циљеви пројекта „Слика и памћење – програм евидентирања, дигитализације и обраде старих и архивских фотографија о Србима у Мађарској”</i>	111

Золтан Бада: <i>Библиографија етнографије Срба у Мађарској: смернице за остваривање једног научног пројекта</i>	115
Ана Ковачова: <i>Резултати и искуства етнографских истраживања Словака у Мађарској</i>	125
ПРИКАЗИ	135
Борислав Рус: <i>Два часописа из едиције посвећене етнографији и етнологији националних мањина у Мађарској: Етнографија Јужних Словена у Мађарској (1975–1993) и Етнографија Срба у Мађарској (1997–)</i>	137
Золтан Бада: <i>Поводом стоте годишњице излажења једне књиге о Србима у Угарској (Велимир Југа: Срби у земљама свете круне Угарске)</i>	147
ЕТНОЛОГИЈА СРБА У МАЂАРСКОЈ: СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ (ПРОГРАМ НАУЧНОГ СКУПА)	153
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОКРУГЛОГ СТОЛА	159
ЗАКЉУЧЦИ	163
ETHNOLOGY OF SERBS IN HUNGARY: SITUATION AND PERSPECTIVES (SUMMARIES)	167
MAGYARORSZÁGI SZERBEK ETNOLÓGIÁJA: HELYZETKÉP ÉS TÁVLATOK (ÖSSZEFOGLALÓK)	179

Милеса Стефановић-Бановић
 Етнографски институт САНУ, Београд

ЕТНОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА НА ОСНОВУ АРХИВСКИХ ИЗВОРА ЕПАРХИЈЕ БУДИМСКЕ: ЗНАЧАЈ И МОГУЋНОСТИ¹

Сажетак: Архив, заједно са Библиотеком Српске православне епархије будимске, представља једну од најзначајнијих српских културних установа ван граница Србије. Сачувана грађа пружа велики број података о животу и раду Срба на просторима Мађарске, односно некадашње Угарске, који до данас нису искоришћени у етнолошким истраживањима. Подаци о простору на коме је живео или још увек живи српски живаљ, броју становника, личној имовини, имовини цркава и школа, подаци о гробљима, манастирима, задужбинама, прилозима и приложницима, обичајима, религиозности, односима у породици, личним и колективним судбинама, свакодневном животу и односу према идентитету, само су део извора које архивска грађа пружа, отварајући палету могућности за истраживања у различитим областима друштвених наука. Истраживањем фондова Епархије будимске може се доћи до најразличитијих података значајних за етнолошка истраживања. На примерима више аутора-етнолога, који су кроз свој рад користили архивске изворе, сазнајемо димензију и улогу ових извора за етнологију/антропологију данас.

Кључне речи: архивска грађа, етнолошка истраживања, Архив и Библиотека Епархије будимске, Срби у Мађарској

Архив и архивска грађа

Значај архивских извора за етнологију/антропологију на основу стеченог искуства многих наших етнолога², огледа се у томе да, за разлику од података које пружају друге врсте извора и који фиксирају једно време, они (архивски извори) представљају најпрецизнији информатор за објективно утврђивање историјских димензија и процеса, узрока и последица појава из домена културе. Културни феномени – праћени кроз димензију историјске ретроспективе, добијени из архивских података – обогаћују сазнања и донекле мењају стереотипе о нама самима.³

¹ Овај текст је резултат рада на пројекту 177028, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

² У последњим деценијама у Србији су се етнолошким истраживањима на основу архивске грађе, између осталих, бавили: Ђурђица Петровић, Десанка Николић, Никола Павковић, Драгана Радојичић, Љиљана Гавриловић и други.

³ Драгана Радојичић, Архивски извори у реконструкцији живота, „Етнологија и антропологија: Стање и перспективе”, *Зборник Етнографског института САНУ* 21, Београд 2005, стр. 4.

Велику захвалност на несебичној помоћи и подршци приликом овог истраживања дугујем проф. др Томиславу Јовановићу, проф. др Димитрију Е. Стефановићу, проф. др Драгани Радојичић, архивском саветнику Вери Филиповић, Мићи Бановићу и мр Кости Вуковићу.

Архив Епархије будимске у Сентандреји званично је почео са радом 1990. године. Те године обележен је јубилеј „Тристота годишњица Сеобе Срба под патријархом Арсенијем Чарнојевићем”. Тада је рестауриран Епархијски двор у Сентандреји и обновљена зграда у којој се налазе Црквеноуметничка збирка, Библиотека и Архив.

Приликом првог доласка у Сентандреју, стручњаци Архива Србије су направили увид у стање архивске грађе. Констатовали су да се ради о врло вредној и обимној грађи српског порекла, претежно из XVIII, XIX и XX века, насталој на територији Епархије будимске, која је лоцирана на више различитих места и у доста оштећеном стању. Највећи део налазио се у Сентандреји у згради конзисторије, Саборној цркви и владичанском двору, а један део и у Будимпешти, у згради бивше православне школе. Велика количина донета је и из цркава и манастира са територије Мађарске у Будимпешту на конзервацију. Нажалост, један део грађе још увек се налази у црквама и неодговарајућим просторијама широм Мађарске.⁴

Делатност Архива Србије од 1984. до 1991. године⁵ у Сентандреји базирала се на програму сарадње између СФРЈ и Мађарске у области заштите и истраживања споменика историје и културе од заједничког интереса за обе земље. Партнер Архиву Србије био је Земаљски архив у Будимпешти, чији су архивисти сваке године истрживали грађу у Архиву Србије, док су архивисти Архива Србије⁶ сређивали архивску грађу у Сентандреји. Упоредо са сређивањем архивске грађе радило се и на превентивној техничкој заштити.⁷

Сачувана грађа од XVIII века до данас даје велики број података о животу и раду Срба на просторима Мађарске. Истраживачи из различитих области науке могу доћи до различитих података, од личних (подаци о

⁴ Бошко Ђенић, Славица Тимотијевић, Вера Филиповић, *Водич Архива Српске православне епархије будимске*, Београд 2006, стр. 7.

⁵ Догађаји у Југославији 1991. године довели су до прекида сарадње засноване на Протоколу о културној сарадњи између СФРЈ и Мађарске. Од 1993. године до данас, захваљујући финансирању Епархије будимске и Министарства културе СР, стручњаци Архива Србије наставили су архивистичке послове у Сентандреји. Они два пута годишње бораве у Сентандреји где раде на сређивању, обради и заштити архивске грађе.

⁶ Комплетан процес рестаурације је тема за себе и превазилази обиме овог рада. О томе су, између осталог, писали архивисти који су до сада радили у архиву. Године 2006. је изашао и Водич Архива Српске православне епархије будимске.

⁷ Све што је урађено у Архиву, резултат је дугогодишњег стручног рада архивиста и технолога Архива Србије за време њихових повремених долазака: Бошка Ђенића, архивског саветника; Ненада Ердељановића, вишег архивисте; Славице Тимотијевић, архивског саветника; Десанке Илијашевић, архивског помоћника; Вере Филиповић, архивског саветника; Радмиле Петровић, конзерватора и саветника и Меланије Тања, конзерватора.

прецима) до података који се користе у научном раду. Простор на коме је некад био, или још увек живи српски живаљ, бројно стање, лична имовина, имовина црква, школа, затим подаци о гробљима, оптантима, задужбинама, обичајима, само су део тема за које архивска грађа пружа податке. Дакле, српска прошлост, али не само српска, забележена српским, мађарским, латинским, немачким и другим језицима, заштићена је захваљујући разумевању српских и мађарских власти.⁸

Иако Архив још увек није доступан широј јавности, за архивску грађу Српске православне епархије будимске влада велико интересовање научних радника, како српских, тако и мађарских истраживача. Поједини истраживачи користе појединачне боравке архивиста из Србије да би истражили податке о свом пореклу, али још увек ређе да би нешто систематски истраживали или објавили.

Будући да је за истраживаче рад у несређеним архивима заиста муко-трпан и скоро немогућ, веома је важно за оне који желе да се баве овом грађом да је она конзервирана, класификована и смештена у одговарајуће кутије, што представља почетак рада на даљем, детаљнијем сређивању.

У данашњем адаптираном простору у Сентандреји, архивска грађа смештена је у око 1600 кутија које је поклонио Архив Србије. Све кутије поређане су у адекватне полице које је обезбедила мађарска влада. Овај простор је убрзо постао недовољан, јер сваке године пристиже нова архивска грађа, која се систематски прикупља од 1997. године.

Извршена је и класификација на фондове, а делимично и њихова систематизација. У оквиру успостављених целина, фондова и збирки грађа је највећим делом класификована по годинама, а где је то било могуће, по бројевима. Матичне књиге крштених, венчаних и умрлих сређене су по азбучном реду црквених општина односно одвојених црква.⁹

Архивска грађа Епархије будимске систематизована је на следећи начин¹⁰:

- А. Фондови Будимске епархије (управе, друштва и задужбине)
- фондови управе
- Будимски протопрезвитерат
- Мохачки протопрезвитерат
- Сегединско намесништво
- манастир Грабовац (фондови друштава, фондови задужбина)
- Б. Лични фондови
- В. Збирке
- Г. Издвојена грађа (посебна целина)

Овде ћемо навести само мали део грађе који би био занимљив и значајан у етнолошким истраживањима.

⁸ Б. Ђенић, С. Тимотијевић, В. Филиповић, *Водич Архива Српске православне епархије будимске*, Београд 2006, 9.

⁹ исто, 11.

¹⁰ исто, 11.

Међу фондовима Епархијске управе налазе се разна акта упућена епископу дијацезану: извештаји свештеника, обавештења о сазивању сабора, о буџету цркве, извештаји о раду Завода Саве Текелије и Завода Свете мајке Ангелине, о текућим пословима у Епархији као што су: тражење дозвола свештеника за обављање венчања, молбе свештеника за материјалну помоћ учитељима и школама, молбе учитеља за службу, извештаји о седницама Екуменског савета, честитке за Васкрс, Божић и рођење итд.¹¹

Међу списима Будимског протопрезвитерата занимљиве су такође и молбе, жалбе, попис парохија у Сентандреји за 1860. годину; попис становништва у Ловри за 1892. годину; рачуни, признанице, искази о порезу, молбе за новчану помоћ, бракоразводне парнице, решења по разним молбама, картони рођених, умрлих, подаци о броју православних верника на територији Мађарске, извештаји о преласцима из једне у другу веру, искрчење винограда, итд.¹²

Такође, занимљиви су и списи сортирани под Парохијска звања у Сентандреји. Овде се налазе документи који се баве питањем свештенства, њиховим радом, дужностима и обавезама. Између осталог: списи о предбрачним испитима, венчањима, потреби спречавања склапања мешовитих бракова, повећавању броја „дивљих” бракова, давању дозвола за поправке цркава, затим честитке и поздрави поводом празника, итд.¹³

Истраживачку пажњу заслужују и поједине кутије са збиркама, као што су збирка фотографија (ЗФ). Збирка садржи фотографије личности (епископа Георгија Зупковића, проте Ивана Јакшића, проте Душана Вујичића, патријарха Германа), фотографије цркава, школа, разгледнице бања и градова, а постоји и један број неидентификованих фотографија.¹⁴ Затим, ту је збирка докумената о Поткарпатским Русима (ЗПР, 1903–1944), која садржи записе о верским документима у Мађарској, односно преласку из грко-католичке унијатске вере у источно-православну и образовање аутокефалне православне цркве на територији Мађарске. Ту је и збирка школских исказа (ЗШИ, 1855–1948)¹⁵, који дају податке о укупном броју становника и домова, броју школа (мушких, женских, мешовитих и непотпуних), броју учитеља, учитељица, итд. Такође, међу збиркама налази се и збирка докумената о бракоразводним парницама (ЗБП, 1852–1894). Архив садржи и збирку текстова позоришних представа (ЗПТ), која садржи рукописе шаљивих позоришних представа *Препоручено писмо*, *Уображени злочин*, *Пуковник удаје своју ћерку*, *Уја Радан*, *Женске сузе*, *Страх од пунице*, *Женска завера*, *Срећа у браку* и других. Међу издвојеном грађом најзанимљивија је етнографска карта Мађарске, израђена на основу густине насељености, аутора грофа Пала Телекија [Teleky Pál]¹⁶ и етнографска карта Мађарске, аутора проф. Маноа Когutowица [Kogutowicz Manó] из 1927. године.¹⁷

¹¹ исто, 17-18.

¹² исто, 21-22.

¹³ исто, 36.

¹⁴ исто, 93.

¹⁵ исто, 94.

¹⁶ исто, 100.

¹⁷ исто, 100.

Библиотека

Библиотека Епархије будимске једна је од највећих српских библиотека ван граница Србије. Чини је око 30 000 свезака књига и периодике, сакупљених пре свега из четири библиотеке: Библиотеке манастира Грабовца, легата будимских епископа Ареснија Стојаковића и Георгија Зупковића и Епархијске библиотеке. Ова установа је под заштитом Министарства за културу Републике Мађарске, а ради под патронатом Библиотеке „Сечењи” у Будимпешти.¹⁸ Библиотечку грађу пописали су и средили стручњаци из Народне библиотеке Србије.¹⁹

Значај и истраживачки потенцијал извора из ове библиотеке илустроваћу на записима из рукописа тзв. „археографског фонда”, којима сам се бавила у току истраживања за потребе своје магистарске тезе.²⁰ Археографски фонд чине рукописи и старе штампане књиге, из периода од краја XV до краја XIX века, донете у Мађарску током сеоба у XVII веку и оне које су писане у српским преписивачким центрима у Мађарској, пре свега у Сентандреји и манастиру Грабовцу.

Записи су садржински, језички и хронолошки веома разноврсни. Неки од њих приказују начин и услове живота Срба у време њиховог боравка на тлу некадашње Угарске. Поједини пак говоре и о њиховом пореклу и занимљивим личним и колективним судбинама, док неки, опет, сведоче о међусобним везама одређених људи и догађаја.

Записи пружају податке о свом времену из два аспекта. Са једне стране, ту су догађаји од колективног и ширег просторног значаја, као што су ратови, земљотреси, помрачења Сунца, пожари и др. Са друге, записи су лична нота аутора, која одражава његово тренутно расположење, надахнуће, утисак о прочитаној књизи или делу које преписује, духовно стање, али и имовински и друштвени положај, најчешће исказан записом о власништву над књигом или њеном прилагању манастиру. Посебан етнолошки значај имају ретке практичне забелешке, које, за разлику од летописних, загледаних у вечност, захватају актуелни тренутак и свакодневни живот аутора. Такви су, на пример, рецепти за народне лекове, савети, обичаји, бајалице и др.²¹

Примери записа

Са етнолошког становишта најзанимљивији су записи који носе личне печате аутора и мисли тог времена. Срећу се клетве као чест начин да се књига и имовина манастира уопште осигурају од крађе. На пример, један

¹⁸ Надежда Синдик, Мирослава Гвозденовић-Пајић, Катарина Мано-Зиси, *Опис рукописа и старих штампаних књига Библиотеке Српске православне епархије будимске у Сентандреји*, Београд-Нови сад 1991, стр. 1.

¹⁹ Надежда Синдик, *Приновљене рукописне ретке старе и штампане књиге у Библиотеци Епархије будимске*, Археографски прилози, Народна библиотека Србије, Београд 2000, стр. 12-14.

²⁰ Милеса Стефановић-Бановић, *Записи у рукописима Сентандрејске збирке*, магистарски рад (необјављен), Филолошки факултет, Београд 2010.

²¹ исто, стр. 70-77.

монах куне свакога „ко хоће да изнесе (књигу) из манастира да је проклет од 318 отаца никејских и дванаест врховних апостола и јеванђелиста”.²² Карактер овог записа указује на могућност да је упозорење упућено сабраћи, те да је крађе књига било и међу монашtvом.

Читаоци остављају своје утиске о прочитаном делу, бележе цитате из других дела и коментаришу садржај, често више као знак да су књигу прочитали, него из стварне потребе за конструктивном критиком.

Налазимо и народне лекове за главобољу и скорбут: „За главу лек: зоб самлети, корен зове стући и кувати за медом и зобом и прелије се и када се охлади онда у кесу метнути на главу и покрити се добро” и „Против пољачине (скорбута) лијек. Квасац пећи с воском на ражњу, наште срца јести.” Ту су и здравствени савети, вероватно проистекли из неких веровања: „Брате, ако нећеш да будеш шугав, не једи смока.”

Занимљиво је да се на маргинама богослужбених књига могу наћи апокрифне молитве, ритуали и бајалице. Тако, на пример, срећемо бајалицу коју треба да изговори онај ко у шуми сретне вилу или опис ритуала који треба извести као заштиту од уједа бесног пса: „Од бесна пса бра(нити се). Испиши на леб у три јутра, пак расеци на четири краја да ти се каже...”

Сентандрејски записи потврђују чињеницу да је веровање у исцелитељску моћ реликвија, чудотворних икона и осталих светиња под окриљем Цркве било веома снажно још и почетком XIX века. О овоме сведоче записи о прилозима у виду новца, књига, пешкира, платна, одежди, црквених предмета, стоке, хране, вина и средстава за зидање цркве.

Језичка анализа пружа слику о развоју српског књижевног језика, утицајима и шароликости која је владала. Записи се пишу мешавином српског, црквенословенског, руског, а местимично се срећу и остаци старословенског. Поједини имају јасне црте српског, прошарани понеким црквенословенизмом или русизмом. Неки су писани на чистом народном језику и чине вредан филолошки извор.²³

Закључак

Архивски извори су објективна и валидна материја за потврду или ревизију истраживања и изграђених научних ставова.²⁴

Ако су некада манастири и цркве били главни центри у којима су се чували примарни извори за реконструкцију историје и културе једног народа, развојем друштва, ту су улогу, нарочито у развијенијим земљама, преузеле за то специјализоване институције – архиви.²⁵

²² Све записе који се овде наводе превела је аутор овог текста (М. Стефановић-Бановић) за потребе овог рада. Рашчитани оригинали објављени су у оригиналу у: Надежда Синдик, Мирослава Гвозденовић-Пајић, Катарина Мано-Зиси, *Опис рукописа и старих штампаних књига Библиотеке Српске православне епархије будимске у Сентандреји*, Београд-Нови Сад 1991.

²³ исто, стр. 99-122.

²⁴ Д. Радојичић, *Архивски извори у реконструкцији живота*, Зборник Етнографског института САНУ, 21, уредник Љ. Гавриловић, Београд, 2005, стр 6.

²⁵ исто, стр. 2.

Архив и Библиотека Епархије будимске, по својој улози и вредности фондова, спадају међу најзначајније српске архивске и културне установе уопште ван граница Србије.

Архив и Библиотека су ризнице извора за најразличитија истраживања друштвених наука. Они пружају фрагментиране информације, за чију оптималну експлоатацију је неопходан интердисциплинарни приступ. Сваки податак чини делић мозаика, чијим уклапањем се открива јединствена, свеобухватна и слојевита слика времена и човека као носиоца процеса културног и духовног развоја, друштвених кретања и живота, у овом случају српског народа на просторима некадашње Угарске.

БИБЛИОГРАФИЈА

- Ђенић Бошко, Тимотијевић Славица, Филиповић Вера, *Водич Архива Српске православне епархије будимске*, Београд 2006.
- Радојичић Драгана, Архивски извори у реконструкцији живота, „Етнологија и антропологија: Стање и перспективе”, *Зборник Етнографског института САНУ 21*, Београд 2005.
- Синдик Надежда, Гвозденовић-Пајић Мирослава, Мано-Зиси Катарина, *Опис рукописа и старих штампаних књига Библиотеке Српске православне епархије будимске у Сентандреји*, Београд-Нови сад 1991.
- Синдик Надежда, *Приновљене рукописне ретке старе и штампане књиге у Библиотеци Епархије будимске, Археографски прилози*, Народна библиотека Србије, Београд 2000.
- Стефановић-Бановић Милеса, *Записи у рукописима Сентандрејске збирке*, магистарски рад (необјављен), Филолошки факултет, Београд 2010.

Породица Остојић из Чипа, око 1920. године
(из архива пројекта *Слика и памћење*, Рег. бр.: 20130707KAL01009)

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

39(=163.41)(439)(082)

159.922.4(=163.41)(439)(082)

323.1(=163.41)(439)(082)

НАУЧНИ скуп Етнологија Срба у Мађарској : стање и перспективе (2010 ;
Будимпешта)

Етнологија Срба у Мађарској: стање и перспективе / главни и одговорни
уредници Пера Ластих, Драгана Радојичић ; уредници Пера Ластих, Младена
Прелић ; извршни уредник Золтан Бада ; [превод (мађарски језик) Золтан
Бада, Пера Ластих, превод (енглески језик) Гордана Ристић]. - Београд :
Етнографски институт САНУ ; Будимпешта : Српски институт, 2015
([Будимпешта] : Alfa Press Design). - 192 стр. : илустр. ; 24 см. -
(Зборник радова / Српски институт) (Зборник / Етнографски институт Српске
академије наука и уметности; 29)

На спор. насл. стр.: *Ethnology of Serbs in Hungary: Situation and
Perspectives*. - "Зборник ... садржи радове са научног скупа који је под
истим називом одржан 19. и 20. новембра 2010. године у Будимпешти ..." -->
Предговор. - Тираж 500. - Стр. 7-8: Предговор / Пера Ластих, Младена
Прелић. - Напомене и библиографске референце уз радове. - Библиографија уз
сваки рад. - Summaries ; Összefoglalók.

ISBN 978-86-7587-072-2 (ЕИ)

ISBN 978-963-08-8520-1 (СИ)

1. Српски институт (Будимпешта) 2. Етнографски институт САНУ(Београд) 3.
Мађарско етнографско друштво (Будимпешта). Народна секција
а) Срби - Етнoлошка истраживања - Мађарска - Зборници б) Срби -
Национални идентитет - Мађарска - Зборници

COBISS.SR-ID 215621388